

Vršovice 30.1.2011

Pozdrav: Milé sestry a milí bratři, milí přátelé, vítám vás na našich společných bohoslužbách a zdravím vás apoštolským pozdravem: Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen.

Píseň: 161 sl.1 Tebe, Bože, chválíme

Introit: Hle, nyní přichází Panovník Hospodin a v Jeho ruce je království a moc a sláva. Bože, předej své soudy králi a svou spravedlnost královskému Synu, aby obhajoval Tvůj lid spravedlivě a Tvé ponížené podle práva. Iz 40,10; Ž 72,1

Píseň: 639 Hned z rána vzdej díky

Modlitba: Hospodine, Bože, úžas nad zázrakem života, nad láskou, která se nedá převést na žádný účel, nad věrností, která je mnohdy tak nevýhodná, a přesto trvá, nad nadějí, která se otevírá navzdory veškerým předpokladům, nám dává tušit, že život je víc, než si vůbec dokážeme představit.

Tento úžas nás povzbuzuje, abychom Tě hledali, vede nás k chvále, k vděčnosti. Chtěli bychom mít účast na této síle a hloubce, chtěli bychom v ní žít. Ale tápeme - i při dobré vůli, a ta nás také mnohdy opouští. Prosíme, buď nám světlem, Pane, ať vidíme lépe, co život opravdu je, o co v něm jde a na čem v něm záleží.

Stůj při nás, aby pro nás láska, věrnost a naděje nebyly jen zbožným přáním, abychom jim důvěřovali a nebáli se vsadit na ně svůj život.

Amen.

Slovo dětem: Matýsek narozeniny

Píseň: Královna Mikol

Čtení: J 5,1-18

Píseň: 673

Text: Iz 60,1-5

Haleluja. Všichni králové se mu budou klanět, všechny národy mu budou sloužit. Haleluja. Ž 72:11

Je to zvláštní člověk, kterého tu před sebou máme. 38 let je ochrnutý, možnost uzdravení má přímo před sebou, místo, ve kterém žije to doslova křičí do světa - Bethesda - „Dům věrnosti“ nebo „Dům milosti“ Boží. Ale paradoxně je příliš nemocný, aby mohl této možnosti využít.

Pohybujeme se na stránkách Janova evangelia, takže by bylo možné očekávat nějakou symboliku. A tak už církevní otec Cyril Alexandrijský v 5. století vnímal těch 38 let jako odkaz na bloudění Božího lidu na poušti. „Doba, po kterou jsme putovali z Kádeš-barneje, až jsme překročili potok Zered, činila třicet osm let, dokud z tábora nevyhynulo do jednoho celé pokolení bojovníků, jak jim přísahal Hospodin.“ V Kádeši jsme jako Boží lid mohli vstoupit do zaslíbené země, vše, po čem jsme toužili, jsme měli přímo před sebou - ale nedokázali jsme přijmout Boží nabídku a vstoupit. Náš následný svévolný vstup už nic dobrého nepřinesl. A tak od té doby Boží lid bloudil po poušti - s vědomím, že existuje záchrana. Ale jakoby byla pro něj nedosažitelná.

Těžko říci, jestli Janovi skutečně šlo o tuto paralelu, ale nám její použití rozhodně neuškodí. Máme před sebou člověka, který touží po tom, aby s jeho životem někdo něco udělal - on sám s ním nehne. To pro nás vůbec není neznámý obraz. „Už s tím nic nenadělám, na to nemám sílu. Musel by někdo přijít, vzít mě za ruku a dovést mě tam, kde je záchrana. Někdo jiný by musel s mým životem něco udělat.“

Jasně si uvědomujeme, že se tu pohybujeme v oblasti nedospělosti, ale také možná velké bolesti. Jak to rozhodnout? A najednou se na scéně objevuje Ježíš. Nementoruje, nehodnotí. Vstupuje zcela o své vůli, svobodně, do života toho nemocného. Neklade si podmínky, nic neslyšíme o víře. To je ještě podtrženo v dalších verších příběhu - ten nemocný skutečně vůbec nevěděl, o koho jde. „Ten, který mě uzdravil, mi řekl: Vezmi své lože a chod!“ Byl to „někdo“. V obraze onoho nemocného se tedy objevuje „někdo“ a ptá se, jestli chce být zdrav. Zvláštní, zdá se to být nesmyslná otázka. A přece ukazuje na hlubokou znalost člověka. „Chceš žít? Skutečně žít? Nebo sis už tak zvykl a nechce se ti opustit ono jisté místočko, kde jsi bezmocný a proto všechna vina padá na ty, kteří tu nejsou, aby ti pomohli? Chceš žít?“

Kdo ví, možná ani to bloudění po poušti nemuselo tak dlouho trvat, kdyby v Božím lidu byla opravdová touha po životě, po skutečném životě v zaslíbené zemi. Kdyby si Boží lidé tak nezvykli na poušť a nařikání. Najednou se nám před očima asociace jen rojí - na náš osobní život, na

život křesťanů po dlouhé době nesvobody. Chceš být zdravý? Chceš žít dospělý život? Chceš vzít odpovědnost na sebe? Nebo chceš jen vyhlížet pomoc od druhých? Ne, nejsou to snadná slova, která tu slyšíme za tou jednoduchou a podivnou otázkou. Slova, která znějí tvrdě, ale musíme si je nechat líbit.

Ten nemocný člověk žít chtěl. U něj to nebyla ukřivděná póza, ale byla v něm skutečná bolest i touha po životě. A dostává šanci. „Vstaň, vezmi své lože a choď!“ „Povstaň, rozjasni se, protože ti vzešlo světlo, vzešla nad tebou Hospodinova sláva.“ Zažíváme přímo hmatatelně, že ono betlémské světlo není pouhým snem o lepším budoucím světě, ale že putuje tímto reálným světem a vstupuje do konkrétních životů. Spása není neuchopitelné náboženské slovo, kterému dnešní člověk vlastně nemůže rozumět. Cizí jazyk, kterému se nejprve musíme naučit, abychom mohli porozumět, že patříme Pánu Bohu. Spása je konkrétní záchrana života onoho nemocného člověka, záchrana života tvého i mého.

Ale zároveň není věcí soukromou. I o tom svědčí prorok Izajáš. Světlo, které vzešlo Jeruzalému, jak o tom prorok zpívá, je světlem pro všechny. „Rozhlédni se kolem sebe, tito všichni přijdou k tobě.“ Život, který zažil spásu, je životem svědectví. A nemusí to být vždy prozářené jasnými barvami jako u proroka Izajáše. I o tom svědčí dnešní text z Janova evangelia.

Představte si, že vedle vás žil nemocný člověk a najednou se objevil někdo, kdo ho uzdraví, kdo mu pomůže, kdo se o něj stará. Kdo o něj má skutečný zájem. Je přece zcela normální, že z toho budeme mít radost. Že budeme vděční. Že poděkujeme, když bude možnost. To je lidská reakce. Náš dnešní text z Janova evangelia je velice tvrdý. Vypovídá o tom, jak snadno se může stát, že náboženství v nás potlačí lidskost. Že snaha o poslušnost Boha v člověku ubije lidství. „Začali Ježíše pronásledovat, že takové věci činil v sobotu.“ Nevěřícně na ta slova hledíme a je nám smutno a úzko. Víme, že to není kdysi dávno, že se to stávalo a stává Božimu lidu neustále. Jak se proti této nelidskosti bránit?

Pro nás všechny, pro Boží lid, pro celé stvoření, je povzbuzením Boží odpověď. Uprostřed nelidskosti zaštiťované náboženským přesvědčením je velikou nadějí ono Slovo, které se stalo tělem, Ježíš z Nazareta. Ten, který nás ujišťuje, že Boží pomoc, Boží milost, se nedá zastavit žádnými příkazy ani zákazy. To, co přináší, je velice prosté: „Můj Otec pracuje bez přestání, proto i já pracuji.“ A my můžeme děkovat za všechny Boží

svědky, kteří toto Ježíšovo slovo zaštiťující každou pomoc člověku proti jakékoliv ideologii, přijali jako svůj program. Smíme děkovat za množství konkrétních lidí i organizací. Za všechny ty, kdo se nenechají zastrašit nenávistí nebo obyčejnou lhostejností a snaží se pomoci. Za všechno svědectví o životě, které je onou pomocí proti nelidskosti i pro nás.

Je zvláštní, co se objeví uprostřed této přestřelky s ideologií. Ve chvíli, kdy se zdá, že jsme se ocitli někde úplně mimo příběh onoho nemocného člověka. Ten už hraje pouze jakousi zmatenou roli svědka, který netuší, co se to vlastně děje. Ale Ježíš na něj nezapomíná. Přichází za tím, koho uzdravil. Tomuto člověku nesmí temnota kolem něj zastřít skutečnost, že „nad ním vzešlo světlo, že nad ním vzešla Hospodinova sláva.“ Neumí odpovědět, neumí popsat, o co vlastně jde, neví, kdo je vlastně Ježíš, ale ten ho neopouští. Bůh v Ježíši Kristu překonává i naši neschopnost rozpoznat Boží milost. Kralický překlad nám uchoval jedno zásadní slovo: „Potom však nalezl jej Ježíš v chrámě.“ Ne vyhledal, ale nalezl. A když si projdeme Janovo evagelium, zjistíme, že sloveso nalezl je tu v úzkém kontaktu se skutečností spásy. „I nalezl Ježíš Filipa, a řekl jemu: Pojď za mnou.“ „Nalezl také Filip Natanaele. I dí jemu: O kterémž psal Mojžíš v Zákoně a Proroci, nalezli jsme Ježíše, syna Jozefova z Nazaréta.“

Bůh je věrný, Bůh je milostivý - a svědčí o tom víc než pouhé jméno místa Bethesda - „Dům milosti“, „Dům věrnosti“ Boží. Ježíš nalezl toho uzdraveného v chrámě, nenechává ho svému osudu. Ještě ho upozorňuje, když už se přiznal k touze po životě, že jej musí skutečně žít, aby jej neztratil. I nás Ježíš nalezl. I my se máme, tak jako ten nemocný, přiznat k touze po skutečném životě. Smíme a máme vědět, od koho jej dostáváme. I my máme žít, abychom tento dar neztratili. Máme každý den svědčit o Božím daru života pro člověka konkrétním lidem kolem sebe. Lidem, kteří jsou třeba zmatení, ale chtějí žít. Být, jako Jeruzalém pro Izajáše, svědectvím o skutečnosti Boží bezpodmínečné spásy v tomto světě. V jistotě, že i nás našel Ježíš z Nazareta, který je Kristus, Spasitel.

Amen.

Píseň: S374 Vítr se ztiší

Přímluvná modlitba:

Ohlášky:

Poslání: I vy jste kdysi byli tmou, ale nyní vás Pán učinil světlem. Žijte proto jako děti světla - ovocem světla je vždy dobrota, spravedlnost a pravda; zkoumejte, co se líbí Pánu.

Ef 5,8-10

Požehnání: Hospodin ti požehnej a opatruj Tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvář a obdař tě pokojem. Amen.

Nu 6,24-26

Píseň: 685 I když se rozcházíme